

ДГ „СЛАВЕЙЧЕ” - гр. Лясковец

5140 гр. Лясковец, ул. Добранка Камбурова №3,
тел.: 0879313613, e-mail: info-301503@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор
На ДГ”Славейче”
гр. Лясковец

/ Фатме Ганчева /

име, фамилия

подпис, печат

ПЛАН

ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ НА ПРЕБИВАВАЩИТЕ

От ДГ”Славейче”

гр.Лясковец ул.”Д.Камбурова”№ 3

Община Лясковец

2024/2025г.

Планът за защита при бедствия на ДГ ”Славейче“ е разработен на основание чл.36 ал.1 от Закона за защита при бедствия /Обн.Дв.Бр. 102/19.12.2006г.,изм. и доп. ДВ бр.60/7.07.2020г.

Планираните мерки за защита при бедствия на персонала и децата в детската градина се базират на прогнозирането на възможните рискови фактори за обекта и последиците от тях. Те са резултат от анализ на: географското разположение на детската градина; изградената инфраструктура; състоянието на комуникациите и реалните възможности за действие на ръководството и персонала при бедствия или извънредни ситуации.

ЦЕЛ НА ПЛАН

1. Да се прогнозира вероятните бедствия и извънредни ситуации, които е възможно да възникнат на територията на ДГ”Славейче”и очакваните последици от тях.
2. Успешно ръководство и провеждане на спасителни работи в засегнатият обект.
3. Да се разпределят отговорностите на органите за ръководство на обекта и задачите на персонала при възникване на бедствия или извънредни ситуации.
4. Да се организира ефективно изпълнение на евакуационни, спасителни и възстановителни дейности.
5. Запазване живота и здравето на персонала и пребиваващите при бедствия.

1. Общи положения.

1.Характеристика на района : ДГ ”Славейче” гр.Лясковец се намира в северната част на гр. Лясковец, на ул. “Д. Камбурова”№3 квартал 62, парцел единадесети, по застроителния план на гр.Лясковец.

В близост до района на детската градина не се намират потенциално опасни сгради.

Намира се в жилищен квартал застроен с къщи.

2. Строителна характеристика на детската градина:

Обща площ /кв.м/.....	3920 м. кв.
Застроена площ /кв.м/	430 м. кв.
Незастроена площ /кв.м/.....	3490м. кв.
Брой на сградите/секц.....	една
Етажност	два етажа
Степен на пожаро опасност	нормална
Тип строителство съгласно чл.123 от	едропанелно

Полуподземни етажи : котелно, кухня, складове, пералня, физкултурен салон, гладачно.

Първи етаж /кратка характеристика/ кабинет – мед. сестра, кабинет – счетоводител и домакин, ресурсен кабинет и подготвителна група (занималня и спални).

Втори етаж /кратка характеристика/ кабинет – директор, кабинет – учители, методичен кабинет, първа и втора възрастова групи (занималня и спални)

Подпокривно пространство – таванско помещение

Наличност на скривалище – има скривалище

Брой работещи и пребиваващи в детската градина : 62

Общ брой работещи: 12

От тях:

-администрация : 2

-учители : 4

-мед.сестра: 1

-друг персонал: 5

Максимален брой пребиваващи: 62

I. Рискове за обекта съгласно общинския план за защита при бедствия

1. От земетресение
2. От снежни бури, поледици и обледенявания
3. От пожари
4. Радиоактивно замърсяване в резултат на авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансграничен пренос на радиоактивни вещества.
5. От крупни промишлени аварии
6. При злонамерен анонимен сигнал за терористични актове

На територията на гр.Лясковец могат да възникнат следните бедствия:

1. Земетресения

Град Лясковец и цялата Община попадат под влиянието на два сеизмични района:

- Горнооряховски сеизмичен район:

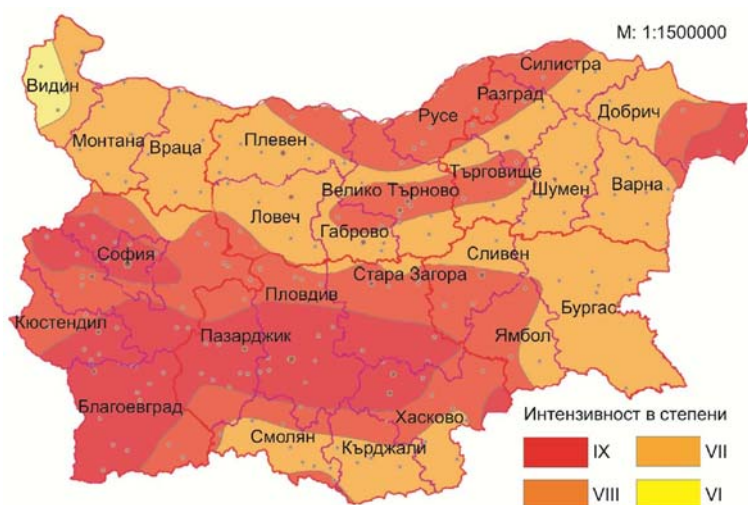
Характеризира се с магнитут от 7,1 до 7,5 по Рихтер и интензивност 8 степен по МШК. Дълбочината на огнището е до 20 км. Обхваща цялата територия на общината. Повтаря се през около 70-80 години.

- Врачански сеизмичен район / Република Румъния/:

Характеризира се с магнитут над 7,0 по Рихтер и интензивност 8-9 степен по МШК. Дълбочината на огнището е до 120 км. Обхваща цялата територия на общината. Повтаря се през около 70-90 години

През 1913 година е станало катастрофално земетресение с магнитут 7,0 и интензивност IX степен по МШК. Епицентърът на земетресението е в Горна Оряховица, като най-силно пострадали са и съседните Велико Търново, Лясковец, Долна Оряховица и околните села. В Лясковец пораженията са 55-60%. От 2193 къщи напълно са разрушени 940. Унищожени са двете прогимназии, читалището и петте църкви. Избухват пожари, но огнената стихия бързо е овладяна. Под съборените жилища загиват 8 човека, а 47 са с различна степен на нараняване.

През февруари и декември на 1986 година станаха 2 броя сравнително силни земетресения с епицентър с. Асеново, община Стражица и магнитут 5,2 и 5,7. Загиват 2-3 човека, но над 1000 сгради в гр. Стражица и околните села са напълно разрушени или тежко пострадали. Освен активирането на свлачища са наблюдавани и пясъчни вулкани.

2. Снежни бури, поледици и обледявания

. Важен фактор, определящ дали снеговалежът има бедствен характер, е скоростта на натрупване на снега. Понякога натоварванията от падналия сняг са толкова големи, че се разрушават покриви, а в отделни случаи и цели съоръжения. Снеговалежите могат да имат бедствен характер главно в населените места, където възпрепятстват, а често и блокират напълно всички видове транспорт за различни периоди от време и причиняват значителни проблеми в снабдяване на населението с храна, осигуряване на медицинско обслужване, прекъсване на електрозахранването и водоснабдяването.

Ниските температури са причина за обледеняването на електропроводите и други открити комуникационни линии.

Вследствие на усложнената метеорологична обстановка и обилния снеговалеж и снегонавявания е възможно образуване на големи преспи, което би затруднило комуникацията на ДГ «Славейче» както и подходът и изходът от нея. Това в най-голяма степен представлява опасност, ако на обекта възникне аварийна ситуация, за овладяването на която ще е необходима външна намеса.

Снегонавяванията могат да изолират обекта и да затруднят получаването на външна помощ при необходимост. Основна задача на персонала е да поддържа достатъчна степен на проходимост в подходите и изходите на сградата.

- най-често се получава заледяване на подходите и изходите към детската градина поради, което ще бъде затруднено придвижването на автомобили и снабдяването на ДГ "Славейче"

- възможни са проблеми с елетрозахранването и водоснабдяването.

- при ураганни ветрове в ДГ могат да възникнат повреди по остъкляването, прекъсване на някои открити комуникации.

- заснежаването и масовите поледици могат да създадат сложна транспортна обстановка по улицата около детската градина, както и затруднено движение в района, затруднено извозване на децата.

3.Пожари

Пожарите в сгради с масово пребиваване на хора се причиняват основно от човешка дейност – неспазване на технически мерки за безопасност и неизправни технически съоръжения, работещи без контрол отоплителни уреди, палене на открит огън и порядко от природни явления – мълнии.

Възникване на пожар в района на обекта е възможно при:

- късо съединение в ел.инсталацията на сградата;

- аварии в електрическите уреди, при непозволено използване на нагревателни уреди или открит огън;

- аварии в електрическите уреди при претоварване на електропреносната мреж

- в резултат на мълния при нарушена мълниезащита;

- пожар може да се получи и в резултат на термично въздействие от високата температура, отделена при пожари, протичащи извън територията на обекта, но в опасна близост до него

- основна опасност при евентуално възникване на пожар представляват секторите съдържащи леснозапалими и пожароопасни материали каквито няма налични в детската градина. В парово-котелното помещение при някои специфични случаи може да възникне взрив.

Нямаме близки съседни обекти които да създават предпоставка за пожар в детската градина.

Опасност представлява и *отоплението на природен газ*. При авария е възможно изтичане на газ и съществува опасност от запалване и взривяване.

В обекта няма изградена пожароизвестителна система (ПИС) и/или пожарогасителна система (ПГС).

Захранването на обекта с питейна вода за битови и противопожарни нужди се осъществява от ВИК „Йовковци“. На площадката няма изграден резервоар за вода. Предвидени са 3 бр. пожарни хидранти, разположени извън сградата и 2 бр. пожарни кранове в застроената площ на сградата.

Възникването на пожар ще застраши живота и здравето на пребиваващите и обслужващия персонал. Ще доведе до сериозни затруднения в нормалната работа на ДГ «Славейче» и временно прекратяване на дейността на обекта. Това ще изиска предприемането на специални мерки. За предотвратяване на пожари, в резултат на мълнии, са инсталиран 1 брой гръмоотводи на покрива на сградата.

ДГ "Славейче" е снабдена с 12 броя пожарогасители от следните видове:

5 водни,

6 прахови,

1 с въглероден диоксид,

разположени и обозначени в съответствие с действащите нормативни документи.

4. Радиоактивно замърсяване в резултат на авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансграничен пренос на радиоактивни вещества.

При авария в АЕЦ „Козлодуй” област В.Търново не попада в 30-километровата зона за аварийно планиране, но по всяка вероятност ще попадне в зона на строг контрол. Въпреки това ще е необходимо провеждане на мероприятия за защита - временно укриване в приспособени за целта помещения, йодна профилактика, раздаване и използване на индивидуални средства за защита и провеждане на дезактивационни мероприятия.

В зависимост от метеорологичната обстановка при средногодишна скорост на вятъра от 2 m/s радиоактивното замърсяване ще достигне до границите на областта след около 16 до 17 часа при възникване на надпроектна радиационна авария в АЕЦ „Козлодуй”. При необходимост, вследствие на усложнена обстановка ДГ „Славейче” може временно да преустанови дейността си.

5. Крупни промишлени аварии – обстановката ще се характеризира със замърсяване на местността (околната среда с радиоактивен прах, който може да проникне в работните и детските помещения да се наслои в района на детските площадки.

6. При злонамерен анонимен сигнал за терористични актове

Обекти на терористични актове са сгради и прояви с масово събиране на хора при което разрушенията са огромни, а човешките жертви – многобройни.

Използваните от терористите средства за поразяване могат да се дефинират в три групи:

- взривни устройства;
- средства за физическо и психологическо поразяване на много хора, причиняващи значителни екологични щети: източници на йонизиращи лъчения, токсични химични и биологични вещества. Веществата, материалите и микроорганизмите, използвани като средство за унищожаване се дефинират като оръжия за масово унищожение (ОМУ);
- високи технологии - персоналните компютри и връзките между тях, компютърните вируси и т.нар. логически бомби, чрез които могат да модифицират или унищожават бази от данни и програмно осигуряване или да блокират нормалната работа на компютрите.

II. Мерки за защита на пребиваващите

1. Мерки за защита на децата при земетресение:

Ако първият трясък е по време на учебен процес:

- Запазване на спокойствие и овладяване на паниката сред децата;

- Преместване на децата далече от прозорци, външни стени и тежки предмети които могат да се преобърнат;
- Прикриване на децата под масите, носещи колони, касата на врата и други безопасни места до преминаване на труса;

След преминаване на първия трус:

- Събиране на информация за състоянието на сградата и наличието на повреди и разрушения;
- Определяне на маршрути за безопасно извеждане на децата от сградата;
- Отключване на резервните изходи;
- Изключване на електрозахранването;
- Спиране на водоподаването;
- Изключване на парното и газоподаването за него;
- Извеждане на децата по групи на определеното място;
- Пренасяне ако има пострадали;
- Уведомяване на Дежурния по общински съвет за сигурност за провеждането на евакуацията на деца и персонала;
- Проверка на всички деца ;
- При нужда искане на първа долекарска помощ на пострадали и транспортирането им до болнично заведение;
- Разпускане на децата и прекратяване на учебния процес.

Работата на ДГ ”Славейче” се възобновява след проверка изправността на сградата от правоспособни специалисти в комисия назначена със заповед на Кмета на община гр.Лясковец

2. Мерки за защита при снежни бури, поледици и обледявания

Директорът на ДГ”Славейче” предупреждава персонала при прогноза на ХМС към БАН за обилни снеговалежи или поледици;

- почистване на натрупалия сняг и осигуряване на безопасен подход към сградата на детската градина за деца, родители и персонал.
- опесъчаване;
- осигурява се необходимия режим на работа на водните и отоплителни инсталации;
- проверява се наличността и състоянието на инструментите за снегопочистване и ако е необходимо, се осигуряват допълнителни инструменти;
- Предвид опасността от токови удари или пълно спиране на електрозахранването заместник директорът по АСД организира и контролира изключването от електрическата мрежа на уреди, чувствителни към токови удари – компютри, асансьори и др.
- Непрекъснат контрол на работата на отоплителните котли и при нужда коригира работата им – възстановява работата им ако е прекъсната, при спиране на електричеството следи да няма изтичане на газ, възстановява електромагнитния изключвател при възстановяване на електричеството и др.
- При невъзможност за придвижване до местоживеене, се организира настаняването на деца и персонала в подходящи условия и изхранването им до осигуряване на възможността за завръщането им по домовете;
- Организира се осигуряването на лекарска помощ при необходимост;

3. Мерки за защита при пожари

При възникване на пожар:

-съобщава се на ЕЕНСП –тел.112 , ръководител на обекта - Директор, на застрашените хора;

-в зависимост от обстановката се известяват други ведомства-електроразпределителни компании, ВиК дружества и др.;

-организира се евакуация на децата, работещите, посетителите от зоната на пожара на безопасно разстояние;

-изключва се електрическото захранване на етаж (сградата) в която е възникнал пожара;

-започва гасене на огнището на пожара с наличните пожаротехнически средства за първоначално гасене на пожари;

-оказва се първа помощ на пострадалите при необходимост;

-ръководителят на обекта подпомага с информация органите на ПБЗН след тяхното пристигане;

-осигурява се достъп до огнището на пожара и източниците за вода на специализираната техника на РСПБЗН-гр.Горна Оряховица;

При пожар е възможно отделяне на токсични вещества, прах и сажди. За предпазване на персонала и посетителите в обекта се поддържа резерв от индивидуални средства за защита

Памучно марлени превръзки 60 бр.,големи противогази -20 бр.,малки противогази 60бр.

4. Мерки за защита при радиоактивно замърсяване в резултат на авария в АЕЦ „Козлодуй” или трансграничен пренос на радиоактивни вещества:

Прекратят всички дейности на открито;

При решение на Общински съвет за сигурност учебните занятия да продължат ще се извърши следното:

- херметизация на врати, прозорци, отдушници, климатици с цел недопускане навлизане на радиоактивни вещества в помещенията;
- забранява се метенето , а се забърсва с мокри кърпи;
- осигуряват се необходимите количества повърхностно-активни вещества /веро, прах за пране и др./ Извършва се периодично почистване на подовете с вода и почистващ препарат с цел да не се вдига прах.
- В сградата се влиза след почистване /изтупване/ на горните дрехи и се определя място за тяхното съхранение без да се внасят в учебните помещения;
- В кухненския блок се предлагат само бутилирана вода и консервирани храни.
- Вода от водопроводната мрежа ще се използва само за измиване.
- Раздаването на таблетки калиев йодид ще се извърши от медицинско лице само след изречно разпореждане на РЗИ - Велико Търново;

- Движението извън сградата ще се извършва само с индивидуални средства за защита.

III. Разпределение на задълженията и лицата за изпълнение на предвидените мерки.

Всички предвидени в т. II мерки за защита на децата при всички видове бедствия се разпределят, като се вменяват на определен служител от ДГ или училището.

При земетресение

- прикриване на децата по време на труса - отговорник учителя провеждащ съответния учебен час.
- Извеждане на децата от стаята - от учителя провеждащ съответния учебен час;
- Дежурни учители по стълбището за да се предоврати блъскане и въвеждане на ред при напускане на сградата - учител който е на смяна в този ден;
- Изключване на газта, водата и тока - пом. възпитатели.

IV. Ресурси, необходими за изпълнение на предвидените защитни мерки

Защитна мярка	Вид имущество	количество		Къде се намира
		необходимо	налични	
Снегочистване	гребла	1 бр.	1бр.	В склада
Заледяване	луга	10 кг	0кг.
Радиоактивно замърсяване	ДП-1; ДП-2 и ГП	ДП-1 - 300	200	

Складът с наличното имущество се намира до физ. салон. Ключ от помещението се намира в домакина. Отговорник за раздаване на имуществото от склада е домакина Миглена Щиркова.

V. Времето за готовност за реагиране на лицата по т. III.

- в работно време незабавно;
- в извънработно време - до 40 минути явяване на работното място

VI. Начина на взаимодействие със съставните части на единната спасителна система.

Описват се телефоните за връзка при бедствие - ЕЕНСП 112 ,
Дежурен по Общински съвет за сигурност - 0619/22085
Телефони за връзка с районното полицейско управление /РПУ/
Г.Оряховица тел: 0618/60040
Полицейски участък гр.Лясковец тел: 0619/22012
Обаждането се извършва от Директора на детската градина.

Изготвил (фамилия и длъжност): Директор : Ф. Ганчева

/...../

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Списък на служителите работещи в ДГ»Славейче» , запознати с Плана за защита при бедствия. Приложение №1
2. Таблица със сигналите за ранно предупреждение и оповестяване на населението при бедствия. Приложение №2
3. Примерен протокол от провеждане на тренировка по изпълнение на Плана за защита при бедствия. Приложение №3
4. Примерен протокол от проведено обучение на персонала за защита при бедствия. Приложение №4
12. Макросеизмична скала за определяне силата на земетресенията (Медведев-Шпонхоер-Карник-1964) Приложение №5

СПИСЪК**На служителите работещи в ДГ»Славейче» запознати с
Плана за защита при бедствия на пребиваващите**

№	Име, презиме и фамилия	длъжност	дата	телефонен номер	подпис
1.	Фатме Мустафова Ганчева	в.и.д. Директор	16.09.2024г.	0885764114	
2.	Галина Йоргова Кюркчийска	Ст. учител	16.09.2024г	0884654037	
3.	Андриана Божидарова Симеонова	Учител	16.09.2024г	0877666571	
4.	Маргарита Миланова Цветанова	Учител	16.09.2024г	0883509549	
5.	Силвия Стоянова Миланова	Пом. възп.	16.09.2024г	0886327856	
6.	Румяна Николова Воденичарова	Пом. възп.	16.09.2024г	0884230034	
7.	Надежда Ангелова Ангелова	Пом. възп.	16.09.2024г	0883546000	
8.	Галя Петкова Христова	Счетоводител	16.09.2024г	0888019970	
9.	Миглена Стефанова Щиркова	Домакин	16.09.2024г	0886100604	
10.	Мария Николаева Димитрова	Готвач	16.09.2024г	0885415047	
11.	Петя Стефанова Димитрова	Мед. сестра	16.09.2024г	0888899495	
12.	Димитър Кирилов Костадинов	Огняр	16.09.2024г	0887381465	

СИГНАЛИ за ранно предупреждение и оповестяване на населението на територията на Република България

Сигналите за ранно предупреждение и оповестяване на населението на територията на страната са:

- „Национален сигнал за тревога“;
- „Национален сигнал за край на тревогата“;
- „Въздушна опасност“;
- „Отбой от въздушна опасност“.

Те се разпространяват и излъчват посредством:

- Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия чрез акустични сирени;
- Подсистема на автоматизираната система за оповестяване на ГД ПБЗН чрез електромеханични сирени;
- Програмите на БНТ, БНР, операторите на радио и телевизионни програми с национално и регионално покритие;
- Радио-ретранслационните възли / уредби, инсталирани в населените места;
- Локалните автоматизирани системи за оповестяване, експлоатирани в потенциално опасните обекти.

Видът и акустичните характеристики на посочените сигнали са дадени в таблицата.

№	Наименование на сигнала	Описание	По какво се предава	Бележки
1.	„Национален сигнал за тревога“	Непрекъснат вой от акустични сирени с продължителност 3 мин. със скокообразно изменение на честота от 700 до 1000 херца с период на повторение 8 секунди.	Акустични сирени в градовете: София, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Кърджали, Смолян, Пазарджик, Пловдив и Монтана.	Излъчва се при бедствие, а два пъти в годината - на 1 април и 1 октомври - за тренировъчни тестове.
2.	„Национален сигнал за край на тревогата“	Непрекъснат вой от акустични сирени с продължителност 3 минути с честота 450 херца.	Акустични сирени в градовете: София, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Кърджали, Смолян, Пазарджик, Пловдив и Монтана.	Излъчва се след преминаване на опасността от бедствието, а два пъти в годината - на 1 април и 1 октомври - за

				тренировъчни тестове.
3.	„Въздушна опасност”	Непрекъснат вой от акустични и електромеханични сирени с продължителност 3 минути с плавно изменящ се звук през 15 секунди с честота от 100 до 450 херца.	Акустични и електромеханични сирени на територията на цялата страна.	Излъчва се при необходимост и ежегодно на 2 юни за отдаване на почит на Христо Ботев и на загиналите за свободата на България.
4.	„Отбой от въздушна опасност”	Непрекъснат вой от електромеханични сирени с продължителност 3 мин. с честота 450 херца.	Акустични и електромеханични сирени на територията на цялата страна.	Излъчва се след преминаване на опасността от въздушно нападение.

ПРОТОКОЛ

Днес 2023 г. в изпълнение на заповед №/.....20.... г.
На Директора на ДГ»Славейче» , съгласно чл.36, ал.2, т.2 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ), се проведе тренировка на персонала по изпълнение на Плана за защита при бедствия на пребиваващите.

Тема на тренировката:

“Действия на ръководството и персонала при земетресение”

Цел на тренировката: да се подобрят уменията и се повиши готовността за действие на работещите при земетресение

Тренировката се проведе от 10.30 часа до 11.00 часа на територията на ДГ»Славейче»

В тренировката взеха участие 12 бр. служители на детската градина.

Бяха отработени следните учебни въпроси:

1. Оповестяване на персонала
2. Оценка на обстановката
3. Провеждане на спасителни и неотложни аварийно – възстановителни работи – практическо изпълнение.

Тренировката премина в следния ред:

При усещане на първия трясък:

Персоналът и децата под ръководството на директора не напускат сградата, освен ако могат да излязат навън за около 10 секунди и заемат най-безопасните места в помещенията –*под рамката на вратата, близо до вътрешна стена, колона, под стабилна маса.*

След преминаване на първия трясък (около 60 секунди) се извършва следното:

- Отговорникът по безопасни условия на труд Маргарита Цветанова информира директора на детската градина Ф. Ганчева за обстановката.
- Директорът или упълномощено от него длъжностно лице:

организира оглед за уточняване на обстановката в ДГ , наличие на пострадал персонал, пребиваващи и деца , размер на разрушенията, има ли възникнали пожари, повреди по комунално-енергийната система и др. и определя пътищата за извеждане на деца и персонал.

- Огнярът изключва електрозахранването и газта.
- Помощник възпитателите от 1 етаж спира водата.

Евакуацията на работещите в обекта бе обявена чрез звънец и обхождане на стаите от дежурния учител.

- Огнярът / помощник възпитател без група отключва всички изходи.

- Директорът и отговорникът по безопасни условия на труд организират евакуирането на всички деца, персонал и пребиваващи в детската градина извън сградата на открито място на разстояние по-голямо от височината на сградата извън сградата на градината на по високо място на тротоара прилежащ към сградата ,където няма опасност от други срутвания. Не застават под далекопроводи, електрически и тролейбусни мрежи.
Евакуацията от сградата завърши за 7 минути.

- Учителите проверяват деца и персонал по групи и има ли хора останали в сградата. Докладват на Директора.

- След края на евакуацията аварийната група извърши обход в сградата за търсене на пострадали и установяване на щетите.

- Медицинското лице към ДГ организира оказване на първа долекарска помощ на пострадалите и транспортирането им до болнично заведение.

- Директорът влиза във връзка с близките на пострадалите.

- Чрез местните средства за масово осведомяване и РД/РСПБЗН и РУ/ОД МВР, ръководството на ДГ ще получи допълнителни указания за поведение и действия на населението при земетресение.

След земетресението:

В сградите се влиза само след основен оглед и проверка, направена от компетентни органи.. ПБЗН или .чрез оперативния дежурен в общината. Не се претоварват телефонните линии с ненужни телефонни разговори, правят се кратки съобщения до близки.

Работата на ДГ”Славейче”се възобновява след проверка на сградата и на изправността на цялото техническо оборудване.

След отработване на учебните въпроси, ръководителят обяви края на тренировката.

На проведения анализ Директора направи разбор на действията и поведението на служителите при изпълнение на поставените задачи и даде **ОТЛИЧНА** оценка на действията на персонала и аварийната група и направи следните изводи:

- При изпълнение на практическите действия участващите притежават съответните умения и навици за справяне с възникналата извънредна ситуация в обекта;

Изготвил протокола:
(М. Цветанова)

Ръководител на тренировката:.....
(Ф. Ганчева)

.....2023г.
гр. (с) Лясковец

ПРОТОКОЛ

(примерен образец)

Днес 201...г. в изпълнение на заповед №/.....201..г. на *управителя (изп.директор)*.....

на *(име на обекта)* , съгласно чл.36,ал.2, т.5 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ), се проведе обучение на персонала за защита при бедствия на тема:

..... с учебни въпроси:

1.
2.
3.

Занятието се проведе от часа до часа в

На занятиято присъстваха ... бр. служители от *(отдел, сектор, аварийната група на обекта..... и др.)*

Ръководител на обучението, на длъжност В

Лектори:

1.
(име и фамилия, длъжност, организация)
2.
(име и фамилия, длъжност, организация)
3.
(име и фамилия, длъжност, организация)

Изготвил протокола:

(.....)

Ръководител на обучението:

(.....)

.....20.....г.

гр. (с)

**МАКРОСЕЙЗМИЧНА СКАЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ СИЛАТА НА
ЗЕМЕТРЕСЕНИЯТА (МЕДВЕДЕВ-ШПОНХОЕР-КАРНИК – 1964 г.)**

МШК-64

I СТЕПЕН	Незабележимо. Не се усеща от хората.
II СТЕПЕН	Едва забележимо. Разтърсването може да бъде усетено само от отделни хора, намиращи се в покой в постройки, особено по високите етажи.
III СТЕПЕН	Слабо. Земетресението се усеща от малцина, намиращи се в здания. Разтърсването е подобно на това, което се усеща при преминаване на лек автомобил: полюшване или леко треперене. Много слабо разклащане на висящи предмети, по-силно на високите етажи.
IV СТЕПЕН	Усеща се от по-голяма част от населението. В зданията трусят се усеща от мнозина, на открито от отделни хора. Някой се пробуждат от сън. Наподобява сътресение от тежко натоварен камион. Не поражда уплаха. Прозорци, врати и съдове звънят, мебелите треперят, подове и стени скърцат, висящи предмети се люлеят леко.
V СТЕПЕН	Силно. Трусът се усеща от всички в здания и мнозина на улицата. Някой хора се изплашват и избягват на открито. Голяма част от хората се събуждат. Разтърсването прилича на удар, предизвикан от падане на тежък предмет в къща. Свободно окачени предмети се люлеят, някой предмети се преместват или падат. Вратите и крилата на прозорците се отварят и затварят с удряне. От напълнени отворени съдове може да се изплиска течност. Рядко се образуват тънки пукнатини в мазилката на паянтови и стари здания.
VI СТЕПЕН	Изплашващо и причиняващо леки повреди на здания. Усеща се от всички хора в постройки и на открито. Много хора, намиращи се в здания, се уплашват и побягват навън. Отделни хора губят равновесие. Съдове, книги и други малки предмети падат. Възможно е движение на тежка мебел. Домашните животни са силно обезпокоени. Малки камбани звънят. Дървета и стълбове забележимо се клатят. Във всички здания са възможни тънки пукнатини в мазилката и откъсване на малки парчета от нея, както и пукнатини в комини и падане на част от тях. Възможни са промени в дебитите на извори, единични свличания по стръмни склонове, образуване на пукнатини във влажни почви.
VII СТЕПЕН	Повреди в зданията. Настъпва обща тревога – болшинството са уплашени и побягват навън, много хора трудно се удържат на крака, усеща се и от водачите на автомобили в движение. Повалят се и се преместват предмети, във водните басейни се образуват вълни и водата се размътва. Дебитът на изворите се изменя. Кладенците изменят водното си ниво. Отделни случаи на свличания по речни брегове и крайпътни участъци. Постройките с подсилена конструкция и

	<p>дървените къщи получават дребни пукнатини върху мазилката и се откъсват малки парченца от нея. Постройките с печени тухли, панелни сгради, постройки с носеща конструкция получават малки пропуквания на стените и комините и срутване на част от последните. Каменните и кирпичени постройки получават тежки повреди – големи пропуквания на стените и срутване на част от комините. Звънят големи камбани. Могат да се нарушат съединителни части на тръбопроводи. Дървета и стълбове се клатят силно.</p>
VIII СТЕПЕН	<p>Тежки повреди на здания и паника. Изпитват безпокойство даже хора, управляващи превозни средства. В зданията се премества и понякога преобръща тежката мебел, част от висящите лампи се повреждат. Постройките с подсилена конструкция получават малки пропуквания на стените, пукнатини в комините и срутване на част от тях. Много от обикновените тухлени здания получават повреди като срутване на комините, големи пукнатини в стените, някои от тях могат да получат частични обрушвания. Много от селските постройки от кирпич и камък получават разцепване на каменните основи, част от зданията се срутват. Нарушаване на връзки в тръбопроводи. Ограничени срутвания край пътищата и реките. В почвата се появяват пукнатини, възможни са и в асфалта. Променят се дебита и нивото на водоизточниците.</p>
IX СТЕПЕН	<p>Всеобща паника сред хора и животни, всеобща повреда на зданията и много разрушения. Широки и дълги пукнатини в терена. Чести свличания и сривания на земни маси. Появяват се или пресъхват извори. В отделни случаи се изкривяват железопътни релси и повреди на пътните платна. Паметници и колони се повалят. Постройките с подсилена конструкция и дървените къщи получават зеещи пукнатини върху стените, до разрушаване на конструктивни възли и срутване на части от зданията. Постройките с печени тухли, панелни сгради, постройки с носеща конструкция претърпяват повреди, като част от сградите се срутват. Някои сгради се разрушават до основи.</p>
X СТЕПЕН	<p>Значителни до пълни разрушения на повечето сгради. Разкъсвания и изкривявания на подземни тръбопроводи. Изкривявания на ж. п. релси. Пътните платна добиват вълниста повърхност. Широки пукнатини и разкъсвания на почвата, големи каменопади и движение на свлачища. Образуват се нови езера. Възникват сериозни повреди в бентовете, насипите, язовирите, както и тежки повреди на мостовете.</p>
XI СТЕПЕН	<p>Унищожавашо. Невъзстановими повреди се получават и в най-добре конструирани здания, подземни и наземни съоръжения. Значителни деформации на земната повърхност, разкъсвания и разломявания с метрови амплитуди. Повсеместни обрушвания на земни и скални маси.</p>
XII СТЕПЕН	<p>Променящо земния пейзаж. Всички сгради са унищожени. Повърхността на земята претърпява дълбоки преобразувания. Образуват се водопади, реките променят направленията и руслата си, изчезват и се появяват водоеми.</p>

Практически важни потенциални ефекти и последствия от земетресение при различна степен сеизмична интензивност (ефектите и последствията при по-висока интензивност включват всички изредени за предходната степен):

6-та степен по скалата на Медведев-Шпонхоер-Карник (МШК):

- поява на необходимост от мерки за опазване на обществения ред (“изплашващо” въздействие)

7-ма степен по МШК:

- повишен риск от автопроизшествия по време на труса;
- къси съединения по електропреносната мрежа по време на труса;
- в планински райони: нарушена проходимост в участъци от пътни платна и ж. п. трасета;
- ранени хора (очаквани единични случаи)

8-ма степен по МШК:

- трудно контролируемо поведение на хора и животни;
- висок риск от автопроизшествия, както по време на труса, така и след него;
- ранени, възможни са и смъртни случаи;
- пожари в ограничени размери;
- прекъсване на електроподаване, евентуално и на телефонни линии;
- активизиране на свлачища;
- напълно непроходими участъци на транспортни артерии (свличания и слягания на почва, срутвания на скални късове и др.);
- възможни технологични аварии;
- възможни аварии по тръбопроводи

9-та степен по МШК:

- наличие на пожари, наводнения;
- смъртни случаи;
- прекъснато електроснабдяване на големи територии;
- възможни прекъсвания на водо- и газоподаване;
- напълно неизползваеми транспортни артерии;
- опасност от епидемии;
- наложителна необходимост от медицинско обслужване, подслони, завивки, храна, вода, осветителни и отоплителни прибори